

<https://helda.helsinki.fi>

Paheneva sotien kierre Lähi-idässä

Multanen, Pertti Matti Juhani

2016-11-02

Multanen , P M J 2016 , ' Paheneva sotien kierre Lähi-idässä ' , AKYS-tiedote , Vuosikerta.
2016 , Nro 2/2016 , Sivut 7 . <
<http://akys.kapsi.fi/wordpress/wp-content/uploads/2016/11/akys2-16-netti.pdf> >

<http://hdl.handle.net/10138/198873>

unspecified

Downloaded from Helda, University of Helsinki institutional repository.

This is an electronic reprint of the original article.

This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version.

Ihmiset tahtovat rauhaa

Suomen vastarintaliikkeen syyskuista törkeää väkivaltaa seurasi lempeä henkäys, kun vahva kansalaismielipide ja parinkymmenen tuhannen ihmisen mielenosoitukset ympäri maata osoittivat ihmisten halun panna loppu väkivallan lietsomiselle. Hallituskin, joka ei ensin ymmärtänyt huolestua Suomen vastarintaliikkeen aggressiosta, kiirehti vakuuttamaan rasismien ja fasismin vastaisuuttaan kun kansalaiset olivat sitä tarpeeksi herätelleet. Rasismien suitseminen on haasteellista. Epävarmaa onkin, riittääkö hallituksen tahto ja ymmärrys oikeasuuntaisiin toimenpiteisiin.

Lähi-idässä kansan rauhantoiveet eivät kuulu sotivien osapuolien korviin. Tulitaukoa, jolle asetettiin suuria toiveita, seurasi vain taistelujen kiihtyminen. Syyrian sisällissodan ongelmat lukuisine taistelevine ryhmineen eivät todellakaan kovin helposti aukene ulkopuoliselle. AKYSiltä on toivottu, että konfliktista tuotaisiin esiin erilaisia näkemyksiä. Tässä lehdessä on pyritty katsomaan konfliktia useista näkökulmista: pohdinnalla islamvastaisuuden noususta Suomessa, kuvauksella Lähi-idän sotien kierteestä, elämästä Jordaniassa pakolaisleirillä ja muualla sodan liepeillä sekä julkaisemalla Lähi-idän kansannousujen analyysiä libanonilais-syntyisen Gilbert Achcarin teoksen pohjalta. Viimeksi mainittu kirja on valitettavasti ristiriidassa AKYSin ja rauhanliikkeen arvojen kanssa: AKYSin lehdessä on monta kertaa todettu, että konfliktialueelle ei pidä viedä ulkopuolisia aseita, ne eivät johda kestäviin ratkaisuihin. Yhä nykyin, Syyrian tilanteen vajottua aivan hirveäksi, ainoa lääke olisi rauhanneuvottelut ja kaikkien ulkopuolisten vetäytyminen taisteluista.

Alkusyksystä kummivastaavamme Sirkku Kivistö vieraili Libanonissa, jossa juhlittiin yhteistyökumppanimme Beit Atfal Assomoudin (Sisukkaiden lasten talo) 40-vuotista toimintaa. Lähes yhtiä kauan, 36 vuotta, on jatkunut kummilapsiyhteistyömme. Tällä vuosituhannella tuki on laajentunut myös päiväkotilapsiin ja vanhuksiin. Lisäksi

Shatilan läksykerholaisia poistumassa kerhosta. Kuva: Sirkku Kivistö

SIRKKU KIVISTÖ

Shatilan läksykerholaisia, joilla on kauniit ja mieleiset reput. Libanonissa YK:n alainen UNRWA avustaa taloudellisesti kouluun menijöitä. Viime kesän aikana myös Länsirannan Betlehemissä kaupunki, alueella toimiva UNRWA ja eri järjestöt keräsivät varoja koulureppujen ja niihin tarvittavien kynien, vihkojen ja muiden koulutarvikkeiden rahoittamiseksi Betlehemin koululaisille. AKYS osallistui keräykseen ja pystyi varustamaan parikymmentä lasta hyvällä, uudella ja terveellisellä koulurepulla.

AKYS on vuodesta 2008 alkaen voinut ulkoministeriön tuella rahoittaa kahden perheneuvolan toimintaa Libanonin pakolaisleireillä. Jos hallitus suo, neuvolatoiminnan tukeminen jatkuu vielä seuraavan nelivuotiskauden 2017–20.

Eräänä esimerkkinä AKYSin tuen onnistumisesta on Fadi, yksi niistä AKYSin ensimmäisistä kummilapsista, jotka jäivät orvoksi Israelin hyökkäyksessä 1976. Fadi, jota kaverit kutsuivat ”viisaaksi Fadiksi”, oli mukana, kun AKYS vuonna 1987 kutsui kummilapsia Suomeen esittämään palestiinalaista musiikkia ja tanssia. Kummituen avulla hän pystyi suorittamaan yliopistotutkinnon ja on sen jälkeen pärjännyt hyvin työssään libanonilaisessa suuryrityksessä. Silti Fadin tilanne kuvaa hyvin palestiinalaisten oikeudetonta asemaa. Hän onnistui neljä vuotta sitten lähettämään perheensä, vaimon ja kolme lasta turvapaikanhakijoiksi Ruotsiin. Sen jälkeen hän ei ole perhettään nähnyt, kun Palestiinan pakolainen ei hevin saa edes lyhyttä turistiviisumia Eurooppaan. Fadi maksaa säännöllisesti joka kuukausi elatusapua perheelleen Ruotsiin. Rahavirrat voivat siis joskus mennä näinkin päin.

Johtopäätös tästä tarinasta on kuitenkin se, että kummien tuki menee perille ja vaikuttaa. Tuensaa-

SIRKKU KIVISTÖ

Fadi.

jat eivät voi mitään niille rakenteille, jotka estävät heitä saavuttamasta elämässään eurooppalaisille itsestään selviä asioita.

4.10.2016

Ilona Junka
AKYS, puheenjohtaja

Beit Atfal Assomoudin Shatilan toimintakeskus sijaitsee leirin pääkujan varrella räjäjässä kerrostalossa, toisessa kerroksessa, Ohessa on BAS:in Shatilan toimintakeskukseen johtava kyltti, joka opastaa poikkeamaan paikalle talojen välistä. Kyltin asentamisessa oli varottava sähkötapaturmaa. Shatilassa 16 lapsella ja kahdella vanhuksella on suomalaiset kummit AKYSin kautta.

Beit Atfal Assomoud 40 vuotta

AKYSin kumppanijärjestö Libanonissa psykososiaalisen työn kehittäjänä

Kun akuutti sota- tai katastrofitilanne on ohi, kansainvälisten järjestöjen työ usein lopetetaan tai se ohenee. Tarvitaan paikallisia voimia lievittämään pitkäkestoisia vaikutuksia. Sellaisia kuin palestiinalais-libanonilainen Beit Atfal Assomoud -järjestö (BAS). Se on jatkanut neuvokaasti ja sitkeästi toimintaansa 40 vuotta huolimatta Libanonin sota-ajoista, lukuisista kriiseistä ja katastrofeista sekä rahavarojen niukkuudesta.

Ulkomaiset kumppanit ovat BASin toiminnan perusehto. Arabikansojen ystävyysseura (AKYS) ja Psykologien Sosiaalinen Vastuu (PSV) ovat olleet uskollisimpia. Syyskauden alkajaisiksi ne muistelivat BASin historiaa Rikhardinkadun kirjastossa Helsingissä. Keskustelua johdattelivat toimittaja **Rauli Virtanen**, valokuvaaja **Leena Saraste** ja psykologi **Sirkku Kivistö**, joiden kiinnostus palestiinalaisia ja Libanonia kohtaan on pe-

Kassem Aina on johtanut BAS-järjestöä siitä asti kun se 1976 perustettiin lastenkodiksi sotaorvoille. Nyt BAS huolehtii palestiinalaisten aseman parantamisesta kymmenellä pakolaisleirillä järjestämällä lapsia ja perheitä tukevia palveluita: päiväkotia, perhekeskeistä sosiaalityötä, tukipetusta, ammatillista koulutusta, terveydenhoitoa ja vapaa-ajan harrastustoimintaa.

raisin jo 1970–80-luvuilta.

BAS on kehittänyt ja suunnannut toimintaansa kulloistenkin palestiinalaisyhteisöjen tarpeiden mukaan. Sen toiminta sai alkunsa 1976 Tel el-Zaatarin pakolaisleirin tuhoamisesta. BAS sitoutui verilöylyn jälkihoitoon ja ryhtyi huolehtimaan orvoiksi jääneistä lapsista. Libanonin pitkän sisällissodan jatkuessa tämä tehtävä pakotti lasten ja orpokotitoiminnan evakuoimiseen muutamaksi vuodeksi Syyriaan ja Tunisiaan.

Kun Tel el-Zaatarissa orpoutuneet lapset kasvoivat aikuisiksi, siirryttiin järjestössä uuteen vaiheeseen. Toiminta kohdistettiin laajemmin leiri-yhteisöön. BAS alkoi auttaa kymmenessä leirissä perhekeskeisellä sosiaalityöllä kaikkein köyhimpiä perheitä. AKYSin kummitoiminnalla on vuosien mittaan ollut suuri merkitys tämän työn tukijana. Lisäksi BAS perusti leireihin monitoimikeskuksia. Ne tarjoavat sosiaalisia ja pedagogisia palveluja sekä järjestävät monipuolista kulttuuri- ja harrastustoimintaa.

Työ leireissä toi esiin mielenterveyspalvelujen tarpeen. BAS perusti viisi perheneuvola, joiden toiminnalle PSV:n ja AKYSin tuki on ollut ratkaiseva. Koska asiantuntemusta ei löytynyt palestiinalaisyhteisöstä, BAS palkkasi libanonilaisia ammatti-ihmisiä viiteen perheneuvolaansa. Kun perheneuvoloiden resurssit eivät riittäneet auttamaan monivammaisia lapsia, alettiin verkostoitua libanonilaisten palveluntarjoajien kanssa.

Umpikujan häämöttäessä BAS on aina etsinyt uusia polkuja. AKYS ja PSV ovat yhteistyökumppaneina päässeet mahdollistamaan sen pioneerityötä palvelujen kehittäjänä. Järjestöt kiittävät sitkeitä kummeja ja muita tukijoita.

Kirsti Palonen

Tekopyhä Shimon Peres

Israelin entisen presidentin ja pääministerin Shimon Peresin kuolema 28.9.2016 johti kritiikittömään uutisointiin Nobelin rauhanpalkinnon saaneesta ”rauhantekijä-Peresistä”. Nobel-palkinnon hän sai, mutta rauhantekijä hän ei ollut vähimmäskään määrin. Kuten muukin Israelin johto, Peres kannatti ihmisoikeusrikkomuksia ja muita laittomia toimia palestiinalaisia kohtaan.

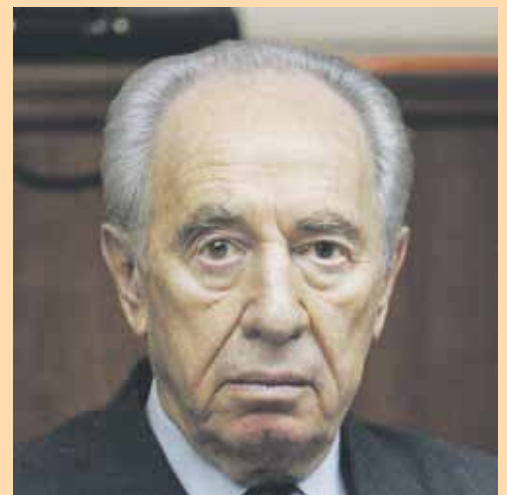
Shimon Peres oli Israelin laittoman ydinaseohjelman isä, joka valvoi Israelin ydinaseohjelman brittilehdistölle 1986 paljastaneen **Mordechai Vanunun** sieppaamista ja vangitsemista. Vanunu armahdettiin 18 vankeusvuoden jälkeen 2004, mutta hänellä ei ole edelleenkään lupaa poistua maasta eikä lupaa olla yhteydessä ulkomaisiin toimittajiin.

Peresin puolustusministerikaudella 1974–1977 hallitus jatkoi Israelin laittomien siirtokuntien rakentamista vallatuille palestiinalaisten maille.

Peresin 1996 määräämä hyökkäys Libanoniin johti yli 160 siviilin kuolemaan. Hän sanoi: ”*Kaikki tehtiin loogisesti ja vastuullisella tavalla. Minä olen rauhallinen.*”

Peres antoi 2000-luvulla tukensa laittomalle Gazan saarrolle ja ylisti vuosien 2006, 2009, 2012 ja 2014 raakoja Gaza-hyökkäyksiä, joissa kuoli yhteensä yli 4 000 palestiinalaista. Heistä valtaosa oli siviilejä. Vuoden 2009 hyökkäyksen yhteydessä hän kehui avoimesti israelilaisten ”kansallista yhteisvastuuta, joka tuki sotilasoperaatiota Israelin hienoimmalla hetkellä”.

Shimon Peres ei koskaan pahoitellut Israelin ylläpitämää apartheidia, miehitystä, kolonisaatiota, rasismia ja sotarikoksia. Hänen maailmassaan palestiinalaiset olivat demografinen uhka. Hän ei koskaan kannattanut vapautta, oikeutta ja tasa-arvoa Palestiinan ja Israelin välillä. Peres oli ranskaismaton sotarikollinen ja apartheidin kannattaja.

Shimon Peres.

Islamkammo

Muslimeihin kollektiivisesti kohdistettua vihamielisyyttä, ennakkoluuloja ja pelkoja kutsutaan islamofobiaksi. Nykypäivälle onkin ominaista, että muslimista tuotetaan samanlaisia uhkakuvia ja stereotypioita kuin juutalaisista toisen maailmansodan aikoihin. Jo islamin nopea leviäminen ja ristiretket loivat negatiivisia mielikuvia väkivaltaisista saraseeneista. Myöhemmin siirtomaavallan aikainen orientalismin loi tieteellisen pohjan miehitettyjen asukkaiden erottamiseksi valloittajistaan. Syyskuun 11. päivän 2001 iskujen jälkeisen propagandan ja talouskriisin tuloksena islamofobia elää rasismille altistavaa vaihetta myös Suomessa.

Suomeen saapui viime vuonna yli 30 000 turvapaikanhakijaa, joista selkeä enemmistö on muslimeja. ”Suomi ensin!”, ”Rajat kiinni!”, ”Suomi suomalaisille!” – huudot kaikuvat tasaisin väliajoin ympäri maata. Lehdet myyvät ulkomaa-alaisten tekemillä rikoksilla saaden ”kansan” pävittelemään maailmanmenoa.

Vaikka islamofobia ei ole sinällään uusi ilmiö, sen laajuus ja arabikansoihin liitetyt yleistyksykset ovat alkaneet elää uutta ajanjaksoa. Turvapaikanhakijat eivät olisi kyenneet valitsemaan hankalampaa aikaa lähteä Euroopan halki matkalle Suomeen. Täällä kulkevat käsi kädessä taloudellinen ahdinko ja oikeistohallitus. Ääri-islamistit ja radikaali oikeisto tarvitsevat toisiaan, sillä terrori-iskut ympäri ”sivistynyttä länttä” todistavat islamin pahuudesta sekä nostavat pelkoa ”Eurabian” ja ”EU:n pohjoisen kalifaatin” syntymisestä. Kun ottaa huomioon vihamielisen ympäristön niin mediamaailmassa kuin katutasolla, on suoranaisten ihme, etteivät musliminuoret ole ra-

dikalisoituneet enempää.

Kuitenkaan kaikki suomalaiset eivät ole ajassa muslimeja mereen. Kaikki turvapaikkapolitiikkaa koskeva kritiikki ei ole rasistista, eikä kaikkea islamin uskoa koskevaa kritiikkiä voi pitää islamofobiana. Avioliitot muslimien ja niin sanottujen kantasuomalaisten välillä ovat yleistyneet.

Islamofobian tiedostaminen

Suomessa islamofobiaa tunnetaan huonosti. Kahdessa viime vuonna ilmestyneessä raportissa kuvataan yleisluontoisesti islamofobian ilmiötä Suomessa osana laajempaa eurooppalaista islamkammoa: ”Syrjintä, polarisaatio, nuoriso ja väkivaltainen radikalisoituminen” (SYPONUR)-projektin väliraportti (Creutz ym 2015) sekä turkkilaisen tutkimuslaitoksen raportti (Hyökki & Jardi, 2015, luettavissa osoitteessa https://www.academia.edu/23526605/European_Islamophobia_Report_Islamophobia_in_Finland_National_Report_2015).

Islamofobia on terminä melko kiistanalainen. Monet avoimen rasistiset kirjoitukset, joissa maailman yli miljardi muslimia niputetaan yhteen iästä, sukupuolesta, asuinalueesta ja elintasosta piittaamatta, toittottavat staattista ja yleistävää kuvaa oletettuun ”yhteiseen kulttuuriin” perustuen. Rasismi pesii nykyisin juuri kulttuureissa. Rotuteoriat on heitetty romukoppaan aikoja sitten.

Idästä on rakennettu aika ajoin makeitakin mielikuvia. Romantiikan aikakaudella mielikuvituksellinen orientti tarjosi teollistuvan Euroopan mielikuvakartastossa todellisuuspakoisen luvutun maan: valo tulee idästä (ex oriente lux).

Ahmed Ahneen paluu

Jos öljyä ei anneta ilmaiseksi, se pitää ottaa väkisin. Pelkkä sotavoima ei riitä. Sodan pitää oikeuttaa ja hyväksyttävä viholliskuvien avulla. Edward

Said, siirtomaaherruutta tukeneen orientalismin tutkija totesi 2000-luvun alkupuolella: ”Imperialistiset hallitsijat ovat aina olleet ylimielisiä ja tehtailleet halpamaisia stereotypioita alusmaidensa kansalaisista” ja myöhemmin ”amerikkalaiset luovat niitä arabeista”. Syyskuun 2001 iskujen jälkeen muslimeihin kohdistuneet viharikokset lisääntyivät kymmenkertaisesti.

Pinnalliset henkilökohtaiset suhteet maahanmuuttajataustaisiin ihmisiin, Ahmed Ahneesta kertovat sarjakuvat, Musta Pekka -korttipelit ja Kummelin Aziz-terroristisketsit ovat tehneet tehtävänsä.

Väittäisin, että monen muslimin luottamus Suomeen valtioon, demokratiaan ja oikeusvaltioon on kärsinyt vuoden 2015 jälkeen kolauksen. Kun maan presidentin juhlapuhe valtiopäivien avajaisissa muistuttaa muslimeja herjaavan kansanedustajan sananparsia poliisien suojellessa islamkammoisia mielenosoituksia, jotain rikkoutuu. On myös vaikea unohtaa hiljaa vierestä seuraavia henkilöitä, joiden varaan oikeudenmukaisen Suomen oli tarkoitus rakentua.

Karim Maiche

AKYS-tiedote 2/2016 Arabikansojen ystävyysseura ry

Päätöimittaja Ilona Junka
Taitto Asmo Koste
AKYSin logo Kare Pohjavirta

Kirjoituksissa esiintyvät mielipiteet eivät ole Arabikansojen ystävyysseuran virallisia kantoja.

AKYS, PL 698, 00101 Helsinki

Lisätietoa:

<http://www.akys.org>
<https://www.facebook.com/akystiedotus>

Liity AKYSin jäseneksi

Jäsenmaksutili
FI97 8000 1201 6693 56 ja viitenumero 70001

Avusta AKYSin kautta

Antamalla yhteystietosi saat AKYSiltä raportteja keräyksestä ja keräysvarojen käytöstä.

Tukitilit

Libanonin palestiinalaispakolaiset:
Kummilapsitili
FI93 8000 1101 2300 02, viite 1009
Päiväkotilasten kummit
FI56 8000 1700 4747 46, viite 2008

Kummivanhustili FI20 8146 9710 0461 36, viite 2011
Syyriasta paenneiden perheiden avustustili FI93 8000 1101 2300 02, viite 7744
Palestiina:
Länsiranta, diabeetikkojen terveystili FI95 8000 1300 9905 05, viite 3007
Gaza, katastrofitili FI14 8000 2710 0992 26, viite 3214
Keräyslupa pol-2015-8218

Zaatarin pakolaisleiri.

Kurkistus Jordaniaan perheenäidin silmin

68 vuotta sitten syntyi pieni Sara-tyttö pakomatalla Palestiinasta Jordaniaan. Aikuistuttuaan Sara meni naimisiin, sai kuusi lasta ja perhe muutti monien muiden tavoin Kuwaitiin. Persianlahden sodan jälkeen edessä oli jälleen paluu Jordaniaan, missä elämä rakennettiin uudestaan. Nuorimmatkin lapset lähtivät kotoa ja levittäytyivät ympäri maailmaa töihin ja opiskelemaan. Nyt Sara asuu yhdessä vanhimman tyttärensä kanssa Ammanissa ja viettää tavallista ikäihmisen elämää. Lastenlapsia hänellä on Abu Dhabissa, Saksassa ja Suomessa.

Naisia pakolaisuudessa

Tänään nuorempien sukupolvien naiset synnyttävät lapsia pakolaisuudessa. Za'atarin leirissä Jordaniassa, Syyrian rajan läheisyydessä, 80 000 Syyriasta paenneen ihmisen elämä jatkuu poikkeuksellisissa olosuhteissa kansainvälisten avustajajärjestöjen tukemana. YK:n tasa-arvojärjestö UN Women on perustanut leiriin kolme Oasis-keskusta, joiden toimintaa Suomikin rahoittaa. Keskuksiin saapuu aamuisin naisia ja lapsia pölyisen leirin halki. Matkaa saattaa kertyä useita kilometrejä, ja osalla onkin kasvosuojus estämässä hengitystieoireita. Keskuksissa naiset työskentelevät pientä rahallista korvausta vastaan. Tällaisia Cash for Work -ohjelmia on useilla järjestöillä ja tunku niihin on valtava. Ansaitulla rahalla ostetaan perheelle monipuolisempaa ravintoa, vettä ja jäätä elintarvikkeiden säilytykseen. Puhelinkortteja tarvitaan yhteydenpitoon sukulaisten kanssa. Keskuksessa naiset mm. valmistavat ko-

ruja ja muita käsitöitä, ompelevat vauvanvaatteita ja toimivat opettajina. Heidän valmistamiinsa ”äitiyspakkauksia” jaetaan leirissä syntyneille vauvoille.

Lukutaidottomat, yleensä vanhemmat naiset opettelevat lukemaan ja kirjoittamaan arabiaa. Tarjolla on myös englannin ja tietotekniikan opetusta. Eräänä toukokuun alun päivänä naiset istuvat ringissä keskuksen pihalla ja kertovat suomalaiselle ministeridelegaatiolle elämästään lei-

rissä ja tulevaisuuden toiveistaan. ”Neljä vuotta”, ”kolme vuotta”, he vastailevat kysymykseen siitä, kauanko he ovat oleskelleet Za’atarissa. Monella on pieniä lapsia mukanaan, ja yhdessä kontissa nukkuu vauva keskuksen ompelimosassa valmistetussa kantokopassa. 17-vuotias Zaid kertoo unelmastaan opiskella englantia ja tulla kääntäjäksi. Jordania vastaa syyrialaisien pakolaislasten perusopetuksesta, mutta koulunsa päättäneille nuorille ei ole tarjolla minkäänlaisia jatko-opiskelumah-

Ompelimo Zaatarin leirin Oasis-keskuksessa.

dollisuuksia. Keskuksessa käy myös kouluikäisiä lapsia, jotka saavat koulupäivien ulkopuolella täydentävää, Syyrian opetussuunnitelman mukaista opetusta.

Naisten hyvinvoinnin kannalta äärimmäisen tärkeää on keskustusten tarjoama vertaistuki. Toisten naisten ja tyttöjen kanssa voi jakaa ilonsa ja murheensa ja miettiä yhdessä ratkaisuja elämän ongelmiin. Erityisesti nuorten tyttöjen osalta eristyisyys on yksi suurimmista ongelmista leirissä, ja perheillä on suuri huoli tyttäristään. Oasis takaa naisille ja tytöille turvalliset puitteet tavata toisiaan. Naiset kertovat, että keskuksen tuleminen luo päivärutiinin, antaa syyn lähteä ulos ihmisten pariin ja nostaa omanarvontuntoa. Merkittävä tulos on myös se, että perheväkivalta on vähentynyt huomattavasti. Elämä kontissa käy helposti ahtaaksi ja perheen sisäiset suhteet kiristyvät, mutta asumuksesta poistuminen ja toisten ihmisten tapaaminen vähentävät perheen sisäisiä jännitteitä.

Elämää konfliktin liepeillä

Jordaniassa elämä sujuu rauhallisesti, vaikka sota käydään rajan takana. Konfliktin vaikutukset ovat kuitenkin näkyviä, kun maassa on arviolta 1,5–4 miljoonaa pakolaista, mikä tarkoittaa 16–30 % väestöstä. Moni tavallinen jordanalainen kommentoi, että ihmiset ovat köyhtyneet. Katukuvasta huomaa, että monet joutuvat tulemaan todella vähällä toimeen. Näen lähes joka aamu Ammanissa työmatkallani liikuntarajoitteisen nuoren miehen, joka kulkee eräässä suuressa risteyksessä edestakaisin sanomalehtiä kaupitellen. Aamuaurinko porottaa kuumasti. Toisen vilkkaaliikenteisen kadun varrella vanhempi nainen tahtuu aamuisin aasiaan.

Jordaniassakin kannetaan huolta lisääntyneestä ääriajattelusta ja radikalisoitumisesta. Väkilukuun suhteutettuna Jordaniasta on lähtenyt taistelijoita ekstremistien riveihin Syyriaan eniten maailmassa. Maan sisällä liikkua saa varautua tarkastuksiin, ja turvatoimet ovat läsnä arjessa: hotelleihin ja ostoskeskuksiin kuljetaan säännönmukaisesti turvatarkastusten kautta.

Radikalisoitumisen uskotaan vaikuttavan erityisesti naisten ja tyttöjen elämään, sillä ääriajattelu rajoittaa heidän vapauttaan liikkua, pukeutua, työskennellä, kouluttautua tai osallistua muuhun kodin ulkopuoliseen toimintaan sekä altistaa heitä väkivallalle. Äidillä ajatellaan olevan suuri vaikutusvalta siihen, millaisia ajatuksia tai ideologioita jälkikasvu omaksuu, joten äitiä pidetään helposti syyllisenä nuoren radikalisoitumiseen. Toisaalta ääriajatteluun taipuvainen äiti voi juuri perheen sisäisen vaikutusvaltansa vuoksi levittää näkemyksiään lähipiiriinsä. Radikalisoituminen voi näkyä arjessa esim. konservatiivisena pukeutumisena, suvaitsemattomuutena eri tavoin ajattelevia kohtaan tai uskonnollisena ääriajatteluna ja uskonnollisten tapojen korostumisena. Kaikkein äärimmäisimmässä tapauksessa poika voi lähteä taistelemaan äidin käskystä.

Zaatarin Oasis-keskus.

Yrttiviljelmää Zaatarin verkoaitaan virvoitusjuomapulloista tehdyssä kasvitarhassa.

Kysyin eräältä ystävältäni, kuvittelenko vain vai onko huivin käyttö lisääntynyt, johon hän vastasi, että huivitonta naista pidetään nykyään automaattisesti kristittyinä.

Monilla tahoilla on tunnistettu tarve radikalisoitumisen ja väkivaltaisen ekstremismin vastaiselle työlle erityisesti nuorten, koululaisten, korkeakouluopiskelijoiden ja opetushenkilöstön keskuudessa. Eräs kansalaisjärjestötoimija valiteli kuitenkin, että on lähes mahdotonta saada viranomaisten lupaa tällaisille hankkeille puhumattakaan siitä, että teema saataisiin osaksi koulujen opetussuunnitelmaa.

Kun suomalainen perheenäiti rientää töistä päiväkodin kautta kotiin ja lämmittää lapsille pikapikaa valmisruokaa, ei keskiluokkaisen, työssäkäyvän jordanalaisäidin tarvitse välttämättä sel-

viytyä yksin (tai kaksin) elämän ruuhkavuosista. Kaakkois- tai eteläaasialainen kodinhoitaja huolehtii ruuan pöytään, pesee pyykkiä, pitää kodin siistinä ja hoitaa lapsia. Toisaalta Za'atarin, köyhän Itä-Ammanin tai maaseudun äitien todellisuus on kovin toisenlainen. Usein ympärillä on kuitenkin laaja suku auttamassa.

Sain omakohtaisen katsauksen naisten arkipäivään työskennellessäni kaksi kuukautta virkamiesvaihdossa UN Womenin maatoimistossa Ammanissa. Iltaisin istuimme usein terassilla Saran keittämää kardemummakahvia siemäillen, tyttäreni leikkiessä ympärillä.

Tyttäreni Sara on osa omia juuria, teta, isoäiti.

*Teksti ja kuvat:
Riika Väliabde*

Arabikeväästä arabitalveen

Lontoon yliopiston Itämaiden ja Afrikan tutkimuslaitoksen professorin **Gilbert Achcarin uusi kirja arabimaiden kansannousujen taantumises-ta sodiksi ja kaaokseksi on Lähi-idän äärimmäisen monimutkaisia tapahtumia käsittelevä puheenvuoro, jonka kaikkia tulkintoja ei tarvitse hyväksyä.**

Acharin mukaan ennen vuotta 2011 vallinnut taloudellinen taantuminen ja sen kauhistavat sosiaaliset vaikutukset loivat pakottavan tarpeen perinpohjaiselle sosiaaliselle vallankumoukselle, joka mullistaisi sosioekonomisen järjestyksen koko alueella. Itä-Euroopan kaltainen nopea ja veretön kumous oli kuitenkin mahdoton arabimaissa, joiden valtaeliitti – armeijan johto, poliittiset instituutiot ja poliittisesti määrätty kapitalistiluokka – oli valmis taistelemaan raivoisesti etujensa lähteen, valtiovallan säilyttämiseksi.

Tilannetta ovat monimutkaistaneet olemassa olevan järjestyksen vastaiset taantumukselliset fundamentalistiset joukkoliikkeet, jotka ovat saaneet tukea alueellisesta vaikutusvallasta taistelevilta öljyvaltioilta. Kun maissa ei ole ollut organisatorisesti riittävän vahvaa voimaa, joka edustaisi mielenosoituksissa ilmaista “kansan tahtoa” ja johtaisi sitä toteuttavaa poliittista muutosta, on kahden vastavallankumouksellisen leirin välinen kamppailu ottanut yliotteen ja vallankumouksellinen pooli on joutunut taka-alalle.

Achar keskittyy kahteen arabikumouksen tulevaisuuteen eniten vaikuttavaan maahan, Syyriaan ja Egyptiin.

Syyrian verinen sisällissota

Iranin ja Venäjän tukema **Assadin** klaani tiesi, että todennäköisyys Yhdysvaltojen ja sen liittolaisten sotilaalliselle interventiolle, erityisesti Irakin ja Libyan kaaoksen jälkeen, oli hyvin pieni. Hallinnon rajua väkivaltaa seurasi kansannousun vastahyökkäys. Achcarin mukaan alkuvaiheessa opposition islamisteista ja sekulaareista elementeistä koostuva valtavirta muodosti pääosan kapinallisjoukoista. Näiden tukeminen puolustusaseilla olisi voinut estää sodan laajenemisen barbariaksi. Yhdysvallat pelkäsi Syyrian valtion hajoamista Irakin tapaan, se ei luottanut kapitalisten lojaaliuteen eikä halunnut vaarantaa Israelin mahdollisuuksia pommittaa Syyriaa, ja esti pitkään kaikenlaisen aseavun. Assadin liittolaisilla ei ollut minkäänlaisia esteitä hänen aseistamiselleen. Hallitus pystyi jatkamaan tuhoisia pommituslentojaan ja tasapaino kääntyi sen hyväksi. Yhdysvaltojen tavoitteena ei ole ollutkaan Assadin hallinnon vahingoittaminen ja sellaisen vastarinnan luominen, joka pystyisi voittamaan sen, vaan vain osoittaa Assadille sotilaallisen voiton mahdottomuus. Achcarin mukaan presidentti **Obama** kantaa suurimman vastuun Syyrian kansan tuhosta antamalla Assadille vapaat kädet surmata loukkuun jääneitä siviilejä. Enää sotaa ei saada loppumaan ilman, että osapuolet luopuvat

pitkälti alkuperäisistä tavoitteistaan. Kun Assadin hallinnon olemassa olo on ei kohdistu uhkaa, sillä ei ole painetta myöntyä rauhan edellyttämiin kompromisseihin.

Obaman toimimattomuus loi Achcarin mukaan olosuhteet Isisin leviämiseksi Syyriassa. Turkki ja Persian lahden öljymonarkiat puolestaan syytivät Assadin vastustajille rahaa ja aseita, mistä suurin osa meni al-Qaidan ja al-Nusran kaltaisille fundamentalistiliikkeille. Assadkin oli alusta saakka pyrkinyt saamaan kansannousun aseelliseksi yhteenotoksi, jotta oma väkivalta näyttäisi oikeutetulta, ja näyttämään sen uskonryhmien väliseltä vapauttamalla vankiloista militantteja jihadisteja ja jopa antamalla aseita näiden kannattajille. Assad myös lietsoi uskonnollista vastakkainasettelua omien shiialaisten militanttiryhmiensä tekemillä verilöylyillä.

Syyriassa 2011 ilmaantunut uusi edistyksellinen liike on tukahtunut sisällissodan barbaariseen dynamiikkaan, johon se ei ollut millään tavalla valmistautunut. Achcar näkee Syyrian vallankumouksen organisatorisen heikkouden perimmäiseksi syyksi sen johto-organisaatioiden öljyvaltioilta saaman runsaan rahoituksen, joka on vajottanut ne korruption rappioon. Achcarin mukaan Syyriassa on edelleen edistyksellistä vaihtoehtoa edustavaa potentiaalia, mutta tässä vaiheessa sellaisen kehittyminen organisoiduksi poliittiseksi voimaksi ei ole mahdollista, ellei sotaa saada loppumaan. Jos sellainen liike pääsisi joskus leviämään naapurimaihin, olisi se Yhdysvaltain hallitsemalle alueelliselle järjestykselle suurempi uhka kuin Isis konsanaan.

Egyptin vastavallankaappaus

Egyptissä Muslimiveljeskunta oli jo 1970-luvulla vankiloista vapauduttuaan ollut kiinteässä yhteistyössä armeijan kanssa ja sen tiukassa kontrollissa. Vuoden 2011 kansannousun jälkeen sen toimintavapaus lisääntyi, se sai huomattavaa tukea Qatarilta ja onnistui houkuttelemaan parlamentivaaleissa suuren osan lain ja järjestyksen turvaajaa hakevista äänestäjistä. Armeija ei voinut hyväksyä lainsäädäntö- ja toimeenpanovallan siirtymistä Veljeskunnalle. Tämä onnistui kuitenkin saamaan **Morsin** presidentiksi Yhdysvaltain siunauksella, joka laski voivansa käyttää Veljeskuntaa ohjaamaan vallankumousta itselleen edulliseen suuntaan.

Veljeskunta pyrki täyttämään avainasemat pelkästään itselleen lojaaleilla henkilöillä ja siirtämään armeijan valtaa itselleen perustuslain muutoksilla. Sen itsevaltaisuuden, lupausten pettämissen, taitamattoman taloudenpidon ja kärjistyvän köyhyyden aiheuttamat massaprotestit ja väkivaltaisuuudet johtivat lopulta hätätilan julistamiseen 2013.

Julistaen “suojelevansa kansan tahtoa” armeija käytti hyväksi kansannousun perillisten naiiviutta. Nämä antoivat hyväksyntänsä armeijan väliin-

tulolle uskoen sen olevan aidosti isänmaallisen voiman ja pitävän valtaa vain uusien vapaiden ja rehellisten vaalien järjestämiseen saakka. Tilanteen rauhoituttua armeija ja turvallisuuskoneisto aloittivat vanhan vallan restoraation ja valtioterorin, joka kohdistui “terrorismin vastaisena sotana” erityisesti Veljeskunnan jäseniin massamittaisina murhina, vangitsemisina ja teloituksina. Armeijan komentaja **al-Sisi** nostettiin presidentiksi valtavalla kampanjalla ja vaaliteknisellä manipuloinnilla 96,9 prosenttia ääniosuudella.

Vastavallankumouksen kahden taantumuksellisen siiven kohtalokas yhteentörmäys on vienyt maan aktiivisen kansalaisdemokratian ja poliittisen pluralismin tieltä autoritaariseen valtaan. Ihmis oikeusjärjestöjen mukaan valtion repressio on pahempaa kuin kansannousua edeltävänä aikana. Hallituksen kova uusliberalistinen talouspolitiikka iskee rajusti erityisesti köyhimpiin samalla kun armeijan hankinnat ovat kasvaneet villisti. Armeija on vahvistanut keskeistä vaikuttajan ja hyötyjän asemaansa taloudessa entisestään. Lakot ja muut protestit on kielletty, mutta tästä huolimatta jopa poliisit ovat lakkoilleet. Egypti on kiertteessä, jossa valtion repressiivinen “terrorismin tukahduttaminen” lietsoo terrorismin liekkejä ja vaikuttaa huonontavasti maan sosioekonomisiin oloihin ja hallituksen suosioon, mihin sotilashallitus osaa vastata vain voimistamalla repressiota.

Vasemmiston virheet ja alueen tulevaisuus

Syyrian hallinnon vastahyökkäystä ja Egyptin vallankaappausta on seurannut muissa kansannousun kokeneissa maissa vastavallankumouksellinen ketjureaktio, joka on radikalisoitunut opposition ja johtanut kahden leirin, vanhan vallan ja islamilaisen fundamentalismin yhteenottoon. Achcar näkee “arabikevään” toiveiden romahtamisesta johtuvan frustraation toimivan yhtenä fundamentalistisen terrorismin rekryyttien keskeisenä lähteenä. Arabimaiden edistyksellisen vasemmiston virhe on ollut liittoutuminen jomman kumman vastavallankumouksellisen leirin kanssa toista vastaan, minkä seurauksena on menetetty mahdollisuus kolmannen poolin luomiseen.

Valitettavan oikeassa Achcar lienee johtopäätöksessään, että ellei arabimaihin onnistuta rakentamaan riippumatonta poliittista voimaa, jonka johdolla voidaan mullistaa sosiaalipoliittinen järjestelmä käyttämään valtioiden voimavaroja todella ihmisten hyväksi, alue on tuomittu jäämään barbarismien yhteenoton helvettiin.

Seppo Rinne

Gilbert Achcar, *Morbid Symptoms: Relapse in the Arab Uprising*, London: Saqi Books, 2016

Paheneva sotien kierre Lähi-idässä

Syyria, Irak, Jemen, Israel/Palestiina, Turkki... Lähi-itä ei tarvitsisi yhtään uutta sotaa. Alue on viimeisen neljännesvuosisadan aikana ollut niin monta kertaa sekä ulkoisten maahantunkeutumisten että sisäisten järjestysten repimänä, että tilanteen korjaaminen tulee parhaimmillaankin kestämään useiden sukupolvien ajan.

Syyria

Syyrian traagista sotaa ei varmasti ratkaista, eikä missään vaiheessa olisi voitu ratkaista, ulkopuolisen voiman turvin toteutetulla ”hallinnon vaihtamisella” (Regime Change). Juuri tämä salaisten tai avoimien väliintulojen politiikka on ollut varsinkin Yhdysvaltain Lähi-idän politiikan keskeinen toimintapa jo Iranissa vuonna 1953 toteutusta salaisesta operaatiosta lähtien. Tuolloin Iranissa syrjäytettiin CIA:n suunnittelemana ja johtamalla operaatiolla silloinen kansallismielinen **Mohammed Mossadekin** hallitus.

Iran

Iranin jälkeen tätä samaa toimintatapaa on testattu ehkä kymmenissä toteutuneissa tai yritetyissä operaatioissa. Tavan toimivuudesta konkreettisina esimerkkeinä voivat olla vaikkapa Irak ja Libya. ”Kansojen vapauttaminen” on näissäkin maissa vienyt kansanmurhan mittasuhteet saaneisiin vuosikymmeniä tai useita vuosia jatkuneisiin repiviin valtataisteluihin. Samalla on avattu mahdollisuus Isisin kaltaisille avoimeen terroriin turvautuville uskontoa sateenvarjonaan käyttäville ryhmille siviiliväestön silmittömään vainoon.

Irak

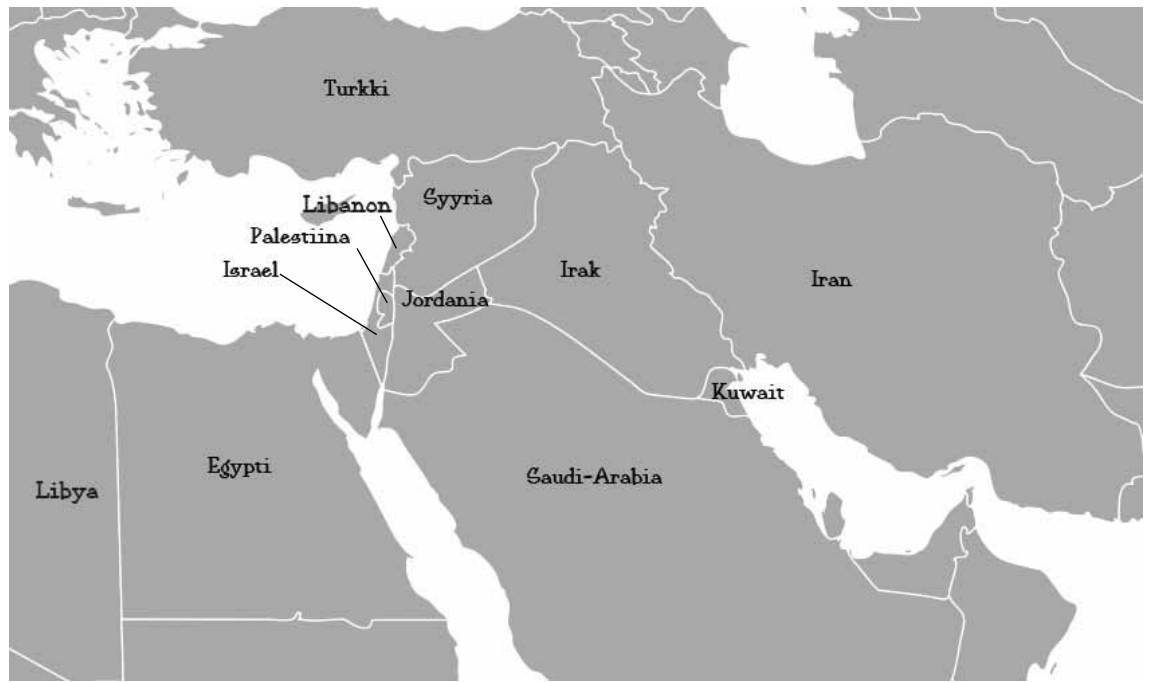

Irak on tunnetusti hyvin sekavassa ja epävakassa sotien aiheuttamassa kriisitilanteessa, tässä maassa erityisesti voidaan perustellusti puhua tapahtuneesta kansanmurhasta. Maan turvallisuustilanne on edelleenkin hälyttävän huono ja kaiken tämän tuloksena on myös väestön keskinäisen vihanpidon määrä ennen näkemättömän syvä. Terrori eri muodoissaan on tehnyt siviiliväestön elämästä jo lähes kestämätöntä.

Libya

Juuri tätä kirjoitettaessa Libyassa käydään rajua taistelua. Yritys on työntää Isis pois ainakin osasta Välimeren rannikolla sijaitsevan Sirten kaupungin aluetta ja vapauttaa siviiliväestö Libyaankin maan ”vapauttamisen” jälkeen juurtuneen Isisin heille tarjoamasta ”paratiisista”. Isisin terrorijoukkojen jälkien siivoaminen ei kuitenkaan missään ole kovin helppoa tai nopeaa, sillä nämä kalifaatin rakentajat jättävät valtaamansa alueet täyteen taidokkaasti viritettyjä ja edelleenkin siviiliväestöä uhkaavia miinoja ja erilaisia

räjähteitä. Tämä nähtiin jo esimerkiksi Syyriassa kun muinainen Palmyran kaupungin ympäristö vapautettiin terroristeilta.

Jemen

Yksi hirvittävä sota, joka on melko täydellisesti joutunut myös median pimementoon, on sota Jemenissä. Saudien ja Persianlahden yhteistyöneuvostoon kuuluvien maiden naapurissa Jemenissä jo puolisoista vuotta käymä sota on ollut, kuten kaikki nykyistä sotateknologiaa käyttävät sodat, erityisen tuhoisa siviiliväestölle. Jemenissä on pommitettu kyliä ja kaupunkeja, sairaaloita, kouluja ja hääkulkueita. Esimerkiksi tunnettu järjestö Lääkärit ilman rajoja, joka Jemenin sekavissa olosuhteissa on yrittänyt toimillaan auttaa siviiliväestöä, on joutunut useampien hyökkäysten kohteeksi. Myöskään tässä sodassa ei tunnuta välittävän mitään kansainvälisestä oikeudesta tai sodankäynnin säännöistä.

Jemenissä on mielestäni selvästi myös kysymys siitä, että Arabian niemimaan monarkioiden armeijoilla ja sekä USA:n että useiden eurooppalaisten maiden Saudi-Arabialle ja muille alueen monarkioille toimittamalla aseilla ja monenlaisella tuella Saudien operaatiolle Jemenissä puututaan epäsuorasti Jemenin sisäiseen tilanteeseen. Ennen muuta Jemenin sisällä historiallisista syistä vaikuttava jako Pohjois- ja Etelä-Jemenin välillä yritetään aivan perinteisen ulkopuolisella väliintulolla tapahtuvan ”hallinnon vaihtamisen” keinoin häivyttää olemattomiin. Tässäkin kylvetään uusien konfliktien siemeniä tänne Arabian niemimaan eteläkärkeen.

Turkki

Oma lukunsa on Turkki, joka jälleen kerran aivan kansainvälisen oikeuden säännöistä piittaa-

matta vei joukkonsa Syyrian pohjoisosiin ja vanoo olevansa siellä pysyvästi. Samalla Turkki sekä estää kurdien vahvistuvan autonomisen alueen syntyä ja yhtenäistymistä Syyrian ja Turkin raja-alueilla että tukee, kuten on vuosikausia tehnyt, Syyriassa toimivia islamistikapinallisten ryhmiä. Tämäkään ei lupaa hyvää Lähi-idän tulevaisuudelle.

Palestiina

Israelin ja Palestiinan tilanteessa on siinäkin viime aikoina kiristetty solmuja. **Netahjahun** hallituksen kaavailut siitä, että Länsirannan laittomat siirtokunnat julistettaisiin, kuten Itä-Jerusalemiin kohdalla on jo tehty, ”ikuisesti” juutalaisvaltion kuuluviksi ovat jälleen naula ”kahden valtion mallin” arkkuun. Nykyistä karttaa katsomalla varmaan huonommallakin näöllä voi havaita, että kahden valtion mallissa suunniteltua Palestiinan valtiota ei kohta käytännössä ole. Onkohan tässäkin pakko palata perusteisiin, eli yhtenäisen, sekulaarin ja demokraattisen valtion malliin historiallisen Palestiinan alueella?

Luulisi viime vuosikymmenien Lähi-idän kehityksen pohjalta olevan aika helppo tehdä johtopäätös siitä, että alueen tulevaisuuden kannalta pitäisi palata ensinnäkin kansainvälisen oikeuden hyväksymiin toimintatapoihin, unohtaa sodilla ja ulkopuolisilla suverenien valtioiden sisäisen tilanteen sekoittamisilla ja ”hallinnon vaihtamisilla” perusteltu jatkuva puuttuminen alueen kansojen kohtaloihin. Mutta maailman realiteetit tuntien tämä vaatimaton tutkijan toive lienee hyvinkin epärealistinen.

Helsingissä 9. päivänä syyskuuta 2016

Pertti Multanen

Lähi-itään erikoistunut kansainvälisten suhteiden historian dosentti

Palestiinan suurlähettiläs Lapissa

Palestiinan Suomen-suurlähettiläs **Taissir Al Adjouri** vieraili Lapissa pitäen yleisötilaisuudet Kemissä ja Torniossa sekä luennon Lapin yliopistossa Rovaniemellä. Hän myös tapasi Kemmin, Tornion ja Rovaniemen kaupunkien edustajia sekä kävi mm. Veitsiluodon paperitehtaalalla.

Al Adjouri kertoi kaupunkien edustajille Palestiinan valmiudesta yhteistyön käynnistämiseen suomalaisten ja palestiinalaisten kaupunkien välillä. Rovaniemi onkin jo ollut asiassa yhteydessä Länsirannan Betlehemiin. Mikäpä olisi sopivampaa kuin yhteistyö joulupukin kotikylän ja Jeesuksen syntymäkaupungin välillä!

Yleisötilaisuuksissa tuli esille jokaisen ihmisen mahdollisuus osaltaan vaikuttaa asioihin. Useampikin osallistuja kertoi jo kauan boikotoineensa israelilaisia ja miehitytyillä palestiinalaisalueilla valmistettuja tuotteita. Myös kuntien valtuustot voivat osaltaan vaikuttaa asiaan esimerkiksi vaatimalla Suomea tunnustamaan virallisesti Palestiinan valtion tai itse tunnustamalla Palestiinan. Euroopassa on jo useita Palestiinan tunnustaneita kaupunkeja ja kuntia.

Vierailun aikana käydyissä keskusteluissa kävi selväksi, että vuosikymmeniä avoinna olleen Palestiinan kysymyksen ratkaisu on välttämätön koko Lähi-Idän rauhoittamiseksi. Ratkaisun on perustuttava kahden valtion – Israelin ja Palestiinan – rinnakkaineloa periaatteelle.

Kahden valtion periaate tarkoittaa molempien valtioiden tunnustamista. Suomessakin annetaan virallisesti tuki kahden valtion periaatteeseen perustuvalla ratkaisulla, mutta Suomi on kuitenkin toistaiseksi tunnustanut vain Israelin valtion. Palestiinan valtion on tunnustanut virallisesti YK ja lisäksi 138 YK:n jäsenvaltiota, mm. Ruotsi vuonna 2014.

Vaikka Suomi ei ole vielä virallisesti tunnustanut Palestiinan valtiota, Helsingissä toimineelle Palestiinaa edustaneelle toimistolle myönnettiin vuonna 2014 suurlähetystön asema. Kesästä 2014 lähtien Suomessa on siten ollut Palestiinan suurlähettiläs, joka Helsingistä käsin pitää yhteyksiä myös Viroon, Latviaan ja Liettuaan.

Tapio Siirilä

Suurlähettiläs Taissir Al Adjouri Napapiirillä.

Israelin poliittisen kulttuurin taantumalle ei näy loppua

Israelin poliittinen kulttuuri vajoaa vuosi vuodelta yhä syvemmälle kiihkokansallismielisyyteen, militarismiin ja rasismiin. Fasistisia ja palestiinalaisten joukkotuhontaa peräänkuuluttavia ulostuloja nousee säännöllisesti esiin niin kansanedustajilta kuin mediakentältä.

Israelin asevoimien tuhotessa Gazaa vuonna 2014 linjasi knessetin, maan parlamentin, silloinen apulaispuhemies **Moshe Feiglin**, että *“Gaza on osa maatamme ja tulemme olemaan siellä läsnä ikuisesti”*, ja että *“Gazasta tulee tehdä osa suvereenia Israelin valtiota ja Gaza tulee asuttaa juutalaisilla.”* Feiglinin mukaa Israelin tulee *“hyökätä kaikkia kohteita vastaan Gazassa Israelin armeijan täydellä voimalla”*, eikä armeijan tule kiinnittää mitään huomiota *“ihmiskilpiin”* tai hyökkäyksen *“ympäristövaikutuksiin”* (Feiglinin kirjoituksessa ihmiskilvet ja ympäristövaikutukset oli merkitty lainausmerkkeihin).

Israelin nykyisen oikeusministerin ja silloisen kansanedustajan **Ayelet Shakedin** mukaan *“kaikki palestiinalaiset ovat vihollisiamme”*. Shaked oikeuttaa palestiinalaisten tuhoamisen, *“mukaan lukien [Palestiinan kansan] vanhukset, naiset, kaupungit, kylät, omaisuus ja infrastruktuuri.”* Shaked vaati, että *“palestiinalaisterroristien”* äidit tulisi tappaa, jotta he eivät voisi synnyttää *“lisää pieniä käärmeitä”*. Israelin poliittisessa keskustelussa *terroristi* ja *terrorismi* ovat termien varsinaisista merkityksistä irrotettuja leimoja, joilla voidaan viitata laajaan poliittisen tai sotilaallisen vastarinnan kirjoon.

Euroopassa ja Yhdysvalloissa toimivat Israelin etujärjestöt sekä länsimaissa edelleen sinnittelevä Israelin valtiollisia aikaansaannoksia puolustelevalta katsantokanta joko tukee tätä ke-

hityssuuntaa tai vaikenee siitä. Esiintymistiheydeltään yleiset mutta uutiskynnyksen ani harvoin ylittävät Feiglinin ja Shakedin ulostulojen kaltaiset lausunnot pyritään joissain tapauksissa leimaamaan irrallisiksi letkautuksiksi, hädin tuskin anekdoottiseksi näytöksi, josta ei voi eikä tule vetää kauaskantoisempia johtopäätöksiä. Poliitikkojen ja tiedotusvälineiden avautusten ohella on kuitenkin dataa, jonka uskottava leimaaminen silkaksi anekdoottiseksi näytöksi on hankalaa: kattavat mielipidemittaukset ja vaalitulokset. Yli 90 % israelinjuutalaisista kannatti Israelin ilmapommituksia, joilla Israelin ilmavoimat tuhosi Gazaa vuonna 2014. Israelinjuutalaisten enemmistö vastusti tulitaukoa. 40 % israelinjuutalaisista kannattaa Israelin arabitaustaisten kansalaisten karkottamista pois Israelista ja lähes 60 % kannattaa sitä, että Israelin palestiinalaistaisia kansalaisia *“kannustetaan”* muuttamaan pois maasta. Enemmistö israelinjuutalaisista kannattaisi sitä, että palestiinalaisille ei annettaisi äänioikeutta, mikäli Israel kansainvälisen oikeuden vastaisesti anastaisi palestiinalaisalueet.

EU ja Yhdysvallat ovat israelinjuutalaisen poliittisen miljööön jatkuvasta taantumasta huolimatta päättäneet jatkaa ja joissain tapauksissa syventää yhteistyötään Israelin hallituksen ja yksityisen sektorin kanssa. Nähtäväksi jää, missä vaiheessa palestiinalaisten oikeuksia ajavat kansalaisjärjestöt ja globaali BDS-kampanja onnistuvat painostamaan EU:n jäsenmaita ja Yhdysvaltoja siten, että ne lakkaavat tukemasta Israelin hallituksen toimia.

Bruno Jäntti
Tutkiva toimittaja

Helsingissä ja Porissa esillä ollut AKYSin palestiinalaisista kertova näyttely

Pakolaisena omalla maallaan ja naapurimaissa

on esillä Rovaniemellä 24.10–15.11.2016 Alvar Aallon suunnittelemassa Rovaniemen pääkirjastossa, Jorma Eton tie 6.

Esillä Leena Sarasteen, Merja Salon, Laura Junka-Aikion ja Jarkko Tiitisen valokuvia 1980-luvulta vuoteen 2014 asti.

Lapset ja nuoret sotien keskellä

Mitä Lähi-idässä tapahtuu?

Keskustelutilaisuus Tampereella keski-viikkona 16.11.2016 klo 18 Metalli-Seiskan kokoustilassa, Näsilinnankatu 22 B.

Keskustelun alustavat
Väitöskirjatutkija Karim Maiche
Psykologi, Akys-kummivastaava Sirkku Kivistö
Ilona Junka, AKYSin puheenjohtaja

Tervetuloa!

Järjestää Rauhanpuolustajat ja Arabikansojen ystävyysseura